

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

2.Bhar.351/2014/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2015. év szeptember hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2014. év augusztus hó 28. napján kelt 20.Bf.6477/2014/5. számú végzését helybenhagyja.

Felhívja a magánvádlót, hogy a feljelentés illetékeként leletezés terhe mellett rójon le pótlólag 8 napon belül 5.000.- (ötezer) forintot illetékbélyegben.

Megállapítja, hogy a másodfellebbezés illetékeként lerótt 10.000.- (tízezer) forint büntügyi költséget a magánvádló viseli.

Kötelezi a magánvádlót, hogy további 19.050.- (tizenkilencezer-ötven) forint büntügyi költséget az államnak fizessen meg.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. január hó 28. napján kihirdetett 16.B. 34.861/2012/34. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében (1978. évi IV. tv. 179.§ (1) és (2) bekezdés b.) pont), ezért 3 évre próbára bocsátotta.

Az ítélet ellen a vádlott jelentett be fellebbezést, elsősorban bűncselekmény hiányában történő felmentését, másodlagosan az alkalmazott joghátrány enyhítését kérte.

A Fővárosi Törvényszék a 2014. augusztus hó 28. napján kihirdetett 20.Bf.6477/2014/5. számú végzésével az ítéletet hatályon kívül helyezte, és a rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A végzés ellen a magánvádló jelentett be fellebbezést, melyben a másodfokú bíróság végzésének megváltoztatását, az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyását kérte. Indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlott bűnösségét állapítsa meg, vele szemben alkalmazzon büntetőjogi szankciót,

kötelezze a vádlottat a fellebbezés illetékében megtestesülő bünyügyi költség megfizetésére. Indokolásában előadta, hogy a Fővárosi Törvényszék álláspontja a törvényes vád hiányával kapcsolatban nem helytálló. Jogi képviselője a vádbeszédében szó szerint is idézte a vádlott interneten közzétett írásának azon idézeteit, amelyek alkalmasak voltak becsülete csorbítására, és amelyek a vád tárgyát képezték. Nem felel meg előadása szerint a valóságnak, hogy nem jelölte meg az általa sérelmesnek tartott tényállításokat, szavakat, mondatrészeket. A vádat ismertette az elsőfokú eljárásban, olyannyira, hogy arra a vádlott reagálni tudott, érdemben védekezhett.

A harmadfokú nyilvános ülésen a magánvádló jogi képviselője az előterjesztett fellebbezést fenntartotta, azt az írásbeli indokolásban foglaltakkal egyezően indokolta.

A vádlott védője a másodfokú bíróság helyes tartalmú végzésének helybenhagyását indítványozta.

A **vádlott** utolsó szó jogán tett nyilatkozatában kifejtette, hogy nem követett el bűncselekményt, a magánvádló becsületének csorbítására alkalmas tény nem közölt, közéleti vitát folytatott. Írása nem tartalmaz arra vonatkozó egyértelmű kijelentést, hogy a magánvádló bűncselekményt követett el. A cikkben lehetőségként utalt arra, hogy a magánvádló az ott leírt cselekményt elkövethette. A magánvádló közszereplőként a kritika tűrésére köteles, a büntetőjogi védelem nem illeti meg. Esetleges elmarasztalás esetén kérte figyelembe venni a hat éves időmúlást, valamint azt a tény, hogy a ...hu az interneten már nem érhető el.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a harmadfokú eljárás lefolytatásának törvényi feltételei fennállnak. A Be.387.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel támadott másodfokú határozatot az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt bírálta felül. Megállapította, hogy az eljárási szabályok megtartása vizsgálata körében a másodfokú bíróság helyesen vizsgálta a magánvádló által emelt vád törvényességét.

A magánvádló a Jobbik Magyarországért Mozgalom Párt ...ként 2009. január hó 19. napján feljelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon mind a párt, mind a saját nevében (a másodfokú bíróság végzése indokolása az 1. oldal utolsó bekezdésében helytelenül hivatkozva, hogy a feljelentést kizárólag a párt nevében tette) a **vádlott** ellen rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt az interneten a feljelentés napján közzétett "Nabazmeg, ... gratulálok avagy a leleplező videó valósága" című írása tartalma és annak kommentárjai miatt. A feljelentéshez csatolta mellékletként a sérelmezett írás teljes kinyomtatott szövegét.

A feljelentést a részleges jogerős megszüntető végzés meghozatalát követően akként pontosította, hogy kizárólag a személye sérelmére elkövetett cselekmény miatt kéri az eljárás lefolytatását.

A feljelentés vádként ismertetésre került, megtörtént a vádlott kihallgatása, majd a bíróság a magánvádlót tanúként hallgatta ki. A magánvádló a vádat nem pontosította, az eljárás menetében nem jelölte meg az általa sérelmesnek tartott mondatokat, becsülete csorbítására alkalmas tényállításokat, kifejezéseket. Utóbb, a 34. számú jegyzőkönyv 2. oldal 3. bekezdésében rögzítettek szerint a feljelentés mellékletét képező cikk teljes szövege ismertetésre került a bíró részéről, majd a magánvádló jogi képviselője a bizonyítási eljárás befejezését követően taglalta, hogy a feljelentés mellékletét képező cikk miért volt sérelmes a magánvádló személyére.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a feljelentés nem felelt meg a törvényes vád kritériumainak, mert önmagában annak kifejezésre juttatása, hogy a magánvádló a tartalma alapján sérelmesnek, egyben kitalációnak tart egy interneten közzétett cikket, majd az írást teljes terjedelemben becsatolja, mintegy rábízva a bíróságra, hogy annak

szövegéből válogassa ki a büntető törvénybe ütköző részeket, nem képezheti a vád tárgyát. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság által vádként értelmezett feljelentés még utalás formájában sem tartalmazta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást. A Pesti Központi Kerületi Bíróság olyan tartalmi elemeket tett a büntetőjogi felelősség vizsgálata tárgyává, amelyeket a feljelentés nem jelölt meg. A másodfokú bíróság indokolása szerint a feljelentés és a mellékletként kezelt cikk együtt sem értékelhető törvényes vádnak, mert ahhoz a hibás eljárási cselekményhez vezetett, hogy az elsőfokú bíróság vádlói szerepet vett át, a történeti tényállásban írtak szerint meghatározta, mi képezte a vád tárgyát, mellyel megsértette a Be.2.§ (3) és (4) bekezdésében foglaltakat. A vád, illetve annak képviselője nem különült el az ítélektől, illetve az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a vádon, amikor olyan tényeket állapított meg az ítéletben, amelyeket a joghatályos magánindítvány nem tartalmazott.

A Be. 2.§ (2) bekezdése szerint törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A vád akkor felel meg e követelménynek, ha a különös részi törvényi tényállás valamennyi elemét tartalmazóan írja le az eseményeket, rágalmozás esetében rögzíti azokat a tényállításokat, ennek híresztelését vagy azon tényre közvetlenül utaló kifejezéseket, amelyeket a magánvádló a becsületesnek csorbítására alkalmasnak tart. Ezen követelmény biztosítja, hogy a vádlott megfelelően védekezhessen, a bíróság pedig a vád keretei között folytassa le az eljárást, mely törvényi kötelezettsége. Jelen ügyben a magánvádló által a feljelentésben közöltek a törvényes vád követelményeit nem merítik ki, mert az abban foglalt tényállás a hivatkozott büncselekmény Büntető törvénykönyvbe ütköző elemeit nem tartalmazza. A Be.1.§-ában írt eljárási feladatok megoszlásának alapelve sérül azáltal, ha a bíróság a vád tartamát illetve kellékhányát korrigálja.

A Kúria Bfv.II.1.077/2014. számú határozatában (közzétéve Kúriai Döntése 2015/5/120. szám alatt) kifejtette, hogy törvényes vád hiányában a büntetőeljárás megszüntetése indokolt, ha becsületesértés miatt benyújtott vádirat nem tartalmazza a terhelt által a sértettekkel szemben használt azon konkrét kifejezéseket, szavakat, amelyek megvizsgálásával a bíróság dönthetne azok becsületes csorbítására alkalmasságáról, végső soron a büntetőjogi felelősségről. Kimondja a Kúria, hogy a törvényes vád hiánya nem vádirati kellékhány, ami a bíróság maga pótolhat, vagy pótolthatat.

Hasonló álláspontra helyezkedett a Kúria a Bfv.II.658/2014. számú határozatában (közzétéve Kúriai Döntések 2015/3/55. szám alatt), amikor kimondta, hogy pontosan körülírt magatartás hiányában nem tekinthető a becsületesértés vétsége miatt emelt törvényes vádnak az a vád, amely azt tartalmazza, hogy a vádlott az intézkedő rendőröket szidalmazta, valamint becsületes csorbítására alkalmas trágár kifejezésekkel illetve, azt megengedhetetlenül általános megfogalmazásnak tartotta. Az indokolás szerint a pontos körülírás hiánya kiiktatja a kellő bírósági kontrollt és a váddal szembeni hatékony védekezés lehetőségét.

A Fővárosi Ítéltábla aggályosnak találta a másodfokú bíróság végzése 2. oldal 1. mondatában foglalt azon megfogalmazást, mely szerint az elsőfokú bíróság egyszer sem szólította fel a magánvádlót feljelentése kiegészítésére. Ekörben rögzítendő, hogy a törvényszék által is helyesen idézett törvényhelyek és jogelvek szerint a bíróságnak ilyen kötelezettsége nincs, illetve törvényes lehetősége sincs, ellenkező esetben a vádlói és ítélezési funkció ugyancsak nem különülne el egymástól. Az eljárási feladatok megoszlásának elvéből fakadóan a bíróságok nem hívhatják fel a vádlót a vád kiterjesztésére, módosítására illetve elejtésére. A vád és a vádló kizárólagosan jogosult e körben dönteni.

A fent írtakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék végzését a fenti kiegészítéssel törvényesnek találta, ezért a Be. 397.§ alapján helybenhagyta. Tekintettel arra, hogy a törvényes vád hiánya nem tette lehetővé az érdemi vizsgálatot, a harmadfokú bíróság - csakúgy, mint a másodfokon eljáró törvényszék - a vádlott ügy érdemét illetően tett nyilatkozatait, felvetéseit elemzés nélkül hagyta.

Észlelte a harmadfokú bíróság, hogy a magánvádas eljárás illetékének lerovása az eljárás kezdetén nem történt meg, ezért a feljelentés megtételének időpontjában hatályos 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 52.§ (1) bekezdése alapján a magánvádlót pótlólag leletezés terhe mellett 5.000 forint eljárási illeték lerovására kötelezte.

A magánvádra folyó eljárásban az illeték mint bűnügyi költség akkor vehető figyelembe, ha azt a feljelentő ténylegesen leróta. (Be.120.§ (1) bekezdés b.) pont, BH 996.635. számú jogeset) Az ítéltábla a harmadfokú eljárásban a fellebbezésre lerótt illeték összegét a magánvádlóra terhelte a Be.511.§-a alapján.

Tekintettel arra, hogy a vádlottal szemben az eljárás megszüntetésre került, a harmadfokú eljárásban felmerült védői díjat az ítéltábla a magánvádlóra terhelte a Be.514. §(4) bekezdés alapján.

Budapest, 2015. szeptember hó 10. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő